

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane celoletno . . . 180 K
 mesečno 15 .
 za zased. ozemlje 300 .
 za inozemstvo . . . 40c

Oglasi za vsak mm višine
 stolpca (58 mm) . . 2 K
 mali oglasi do 30 mm
 stolpca (58 mm) . . 1 .

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 104,
 Telefon št. 72.

Upravništvo:

Sodna ulica št. 6,
 Telefon št. 36.

Račun kr. pošt. č. urada št. 11.842.

Krvav nemški teror na Koroškem.

Ljubljana, 11. oktobra 1920.

Najboljši dementi nemških laži o dobljeni zmagi na Koroškem so poročila, ki se od sinoči vedno pogosteje prihajajo iz vseh strani plebiscitnega ozemlja. Vodilni nemški krogi dobro vedo, da je večina naroda v plebiscitnem ozemlju glasovala včeraj za Jugoslavijo in da je vsled tega napočil trenutek definitivne združitve slovenskega Korotana s materjo Jugoslavijo. To združitve prepričati za vsako ceno je očitno sedaj namera germanske politike. Nemške tolpe so od sinoči na novem postlu: slovenska kmetiška hiša ni več varna pred njimi, na cestah se več roparski napadi, začel je pokati revolver na vseh straneh in teror povišanih tolp gospodari v vseh okrajih. Naš narod se prestrašeno vpraša, kaj pomeni vse to. Ali nameravajo Nemci slovenske ljudi pobiti, jim uničiti imetje in prepustiti Koroško Jugoslaviji kot opustošeno deželo? Ali hočejo, da izravnavajo svoj poraz pri plebiscitu z zmago revolverja, toschlägerja in batine? Ali je to samo nervozna reakcija poraženih? Ali špekulirajo, da bodo z novimi težkimi incidenti povzročili intervencijo, kakršne si želijo?

Eno vsekakor stoji, nemška akcija gre za tem, da izzove v deželi nemire in da spremeni Koroško v krvavo bojišče.

Mi pa pravimo, da naš narod ne sme biti izpostavljen nobenim novim mukam, nobenemu novemu trpinčenju. Ne življenje ne imetje naših ljudi ne sme biti izločeno terorizmu nove nemške taktike. Ze sinoči je naše ljudstvo upravičeno pričakovalo, da bo pozdravilo na svoji zemlji svojo zaščitnico jugoslovansko armado, katere prihod bi bil tudi zunanji znak zadobljene zmage. To se ni zgodilo. Kar je bilo včeraj želja navdušenih, to je danes krik ogroženih. Naš narod si ni več varen življenja in imetja. Dvigamo svoj glas in zahtevamo energičnih ukrepov. Največja krivica na našem ljudstvu bi bila, da se ga sedaj, ko je izrazilo svojo globoko vero v moč in ljubezen Jugoslavije prepusti nasilju sovražnikov. Za varnost na Koroškem danes ne more poskrbeti nihče, nego naši vojaki. Mi zahtevamo takojšnjo vojaško zasiguranje svobode naših novih jugoslovanskih državljanov v Korotanu.

Borovlje, 11. okt. (Izvirno.) Danes so iznova prišli napadi na Slovence. Mnogo Volkswchrovcev je zopet prišlo iz Celovca. Oboroženi so do zob in v čisto drugem razpoloženju, nego na dan glasovanja, ko jim je vsled navzočnosti naših varnostnih straž upadel pogum. Očitno so dobili nalogo, da na vsak način izzovejo nemire in priključijo s tem italijansko vojaško intervencijo. Od vseh strani prihajajo poročila o nemških nasiljih nad našim mirnim prebivalstvom. Dva naša sta se danes z avtomobilom peljala iz Velikovec proti Celovcu, Nemci so na avtomobil streljali iz zasede in enega težko, enega pa lahko ranili. V Škotiščah je velika oborožena nemška tolpa napadla Slovence in enega naših ubila. V Velikovec so danes dopoldne Nemci napadli Narodni dom. Ker so pa težka vrata bila pravočasno zaprta, niso mogli udreti, zato so pa zamazali napis Hranilnice. V Grebinju in Pokričah, kjer je že včeraj prišlo do poldnov, so se danes zopet ponovili. Na celi črti se danes opaža agresivno postopanje Nemcev, ki se vračajo zopet iz Celovca na avtomobilih, tulijo, izvijajo in napadajo naše. Na humberškem mostu je opoldne bilo 6 slovenskih fantov napadenih od velike nemške tolpe, ki se je umaknila še le, ko so šestorici prišli borovljski Slovenci na pomoč.

Dobri ves, 11. oktobra. Od 27. septembra dalje, ko so Nemci vozili Volkswchrovce iz Celovca v Velikovec, se je peljalo pogostoma več tovornih voz s

50 do 60 ljudmi tja. Ako so srečali kakšen naš voz, se mu niso umaknili, ampak ga, ako le mogoče, potisnili v jarek. Vsi nemški avtomobili so se ustavljali pred italijansko delegacijo v Velikovec in s polnim nahrbtnikom (menda orožje) so izginili Nemci in nemškutarji v ono poslopje. — Ponoči od 10. do 11. oktobra se je zbralo v Sinči vesi oboroženih okoli 150 Volkswchrovcev. Ko je naš avtomobil peljal mimo, so ga napadli in oddali so nanj 30 do 40 streliv. Ranjen je bil šofer v levo roko in en sopotnik skozi hrbet. Avtomobil je popolnoma popolnoma pokvarjen in razstreljen. Na to so se zbrali naši fantje v Sinči vesi, Volkswchrovci pa so pobegnili proti Skočjan. Ob treh ponoči so se razšli, davi pa so se zopet zbrali. Vobče je opaziti v vseh vaseh, da se Volkswchrovci, ki so ponoči izginili, zjutraj zopet zbirajo in zasedajo cone A, ker je nemško ljudstvo popolnoma preverjeno o nemški zmagi. Jako slab vtis med našim ljudstvom je naredilo, da se ni izpolnilo pričakovanje, da bo takoj ob šestih zvečer naše vojaštvo zasedlo cone A. Naše ljudstvo nestrno pričakuje zasedbe, ker se boji napadov Volkswchrovcev.

Celovec, 11. oktobra. (Izv.) V Potražah pri Sv. Petru v coni B so Volkswchrovci, ki so se vračali iz cone A, napadli več hiš slovenskih rodbin, vrli v nje in pretepli domačine. Slovensko zastopstvo te vasi se je danes oglasilo pri jugoslovanski plebiscitni delegaciji in pri mednarodni plebiscitni delegaciji s protestom zaradi tega postopanja.

Borovlje, 11. oktobra. (Izv.) V večih krajih cone A so se zopet pojavili celovški Volkswchrovci, ki v zvezi z domačimi nemškutarji groze našim z osvetlo. Zgodilo so se številni slučajji napadov, opljuvanja in pretepanja.

Hodiš, 11. okt. Danes ob trideletni na 8. uro zvečer je približno 15 Volkswchrovcev napadlo brata učitelja Bitenca v Hodiščah. Ranjen je s samokresom v glavo. Napad se je izvršil na cesti, približno 50 korakov od župnišča. Napadalcu so zbežali v gozd. Orožništvo jih zasleduje.

Velikovec, 11. okt. Na dan plebiscita je došlo iz cone B v cono A približno 4000 „Volkswchrovcev“. Orožje za te „Volkswchrovce“ so vtiho tapili že prej in ga skrili pri gostilničarju Tschellu, voditelju velikovških nemčurjev. Akoravno je bil znan seznam vseh onih, ki so dobili orožje, se ni moglo doznati, kje je orožje skrito. Ententni distriktni svet v Velikovec ni dal preiskati Tschelluovega poslopja. Sedaj se te tolpe vlačijo po plebiscitnem ozemlju, zlasti v sodnem okraju Velikovec. Grozijo našim ljudem ter jih dejansko napadajo. Streljajo na naše ljudi. Vozilo se iz enega kraja v drugega in se zopet vračajo. Tako so se danes peljali na tovornem avtomobilu iz Velikovec v Grebinj. Bil je jih približno 40 mož. Sinoči so v grebinjski okolici nameravali napasti slovenskega kmetja Kolbanca na Brezju. Pravočasno se je zvedelo za njih namen. Zaradi tega je odšla naša straža, da straži hišo. Na potu k hiši Kolbanca je naša straža prepevala slovenske pesmi. S tem so bili Nemci opozorjeni in vsled tega opustili svojo nakano. Straža je iz hiše videla signale: ki so si jih Nemci dajali. Danes se je v Vovbrah nabrala tolpa „Volkswchrovcev“, približno 200 mož. Obkolili so župnišče, ki ga je strazilo nekaj domačih fantov, ter oddali več streliv na župnišče. Naši fantje so jih aretirali in jih odgnali s seboj, morali so jih pa v Velikovec izpustiti. Opoldne je hotela velikovška tolpa navaliti na Narodni dom. Gostilničar pa je pravočasno zaprl vrata. Orožništvo je tolpo zapodilo. Za večer so pripravljali napad na Slovence. Poklicali smo domače prebivalstvo in straže iz okolice. Tolpe „Volkswchrovcev“, ki so se vračale v Celovec, so na naše ljudi streljale pri Št. Rupertu pri Velikovec iz go-

stilne „Jägerwurt“. Gostilničarko pri „Krajcarju“ so na cesti proti Celovcu dejansko napadli, ji nastavili revolver na glavo ter ji grozil, češ da drži s „Čuški“. Varnost domačega slovenskega prebivalstva v sodnem okraju Velikovec je zelo ogrožena. Prebivalstvo prosi za ojačenje straž, da se varuje imetje in življenje.

Pliberk, 11. oktobra. Tudi tu so se hoteli Nemci maščevati nad našimi. Pliberškemu geometru so poskusili zažgati hišo in so zanečili ogenj. Geometer je zločinca napodil s strelji. Umaknili so se v gozd. Zandarmerija jih je zasledovala in otvorila ogenj na nje, oni so pa s strelji odgovarjali ter potem skozi gozd ušli. Naše ljudstvo je vznemirjeno in bo moralo samo z orožjem braniti življenje in imetje, pričakuje pa najhitreje in energične pomoči ter takojšnje vojaške posadke, da se vendar enkrat reši nemške prepotence.

Min. svet o Koroški.

Beograd, 11. oktobra. (Izvirno.) Danes popoldne se je vršila seja ministrskega sveta, ki se je bavila z dvema važnima vprašanjama. Pečala se je najprej s koroškim plebiscitom. Razpravljalo se je o vseh možnostih in korakih, ki so potrebni. Do formalnega sklepa ni prišlo, ker še niso znani službeni podatki izida glasovanja. Ministrski svet je pa sklenil poskrbeti za vse, da bodo ščiteni naši interesi. Nato se je razpravljalo o jadranskem vprašanju, ki stopa zopet v akutni stadij.

Naši orožniki zopet na svojih mestih.

Celovec, 11. oktobra. (Izvirno.) Z ozirom na nasilnosti, ki se s strani Nemcev vršijo v vedno hujski meri, je bilo našemu orožništvu dana povelje, da zopet zavzame svoja prejšnja mesta.

Velikovec, 11. oktobra zvečer. Semkaj je zopet prispela naša orožniška posadka.

Potek skrutinija. Sleparski poskusi.

Borovlje, 11. oktobra. Danes dopoldne se je v Borovljah začel skrutinij, dočim se je v Rožeku, Velikovec in Pliberku pričelo štetje že sinoči in se je danes nadaljevalo. V glasovalnem okraju Borovlje so dopoldne prešli eno samo občino, namreč Medgorje. Izid še ni znan. Predsednik okrajne plebiscitne komisije v Borovljah je izjavil, da izida ni pričakovati pred petkom, ker gre štetje zelo počasi. Isto je v drugih glasovalnih krajih.

Borovlje, 11. oktobra. (Izvirno.) Skrutinij se vrši zelo počasi ne le v Borovljah, kjer je šteti nad 11.000 glasov, nego tudi v Rožeku in drugod. V Borovljah so n. pr. skrutinirali dopoldne eno samo občino, vseh skupaj pa je okoli 15. V Rožeku so ugotovili dozdej šele 3 občine: Št. Jakob, Dravo in Rožek, od č. št. sta Rožek in Drava za nas najslabša v kljub temu imamo vse tri skupaj vzete večino. Do 5. popoldne pa niso znani nobeni uradni rezultati. Upa se, da se bo delo izvršilo vsaj do petka popoldne. Treba vpoštovati, da je možno v eni minuti odpreti in pogledati kvečjemu 5 do 6 glasovnic, zdaj si lahko vsakdo sam izračuna, koliko treba časa za skrutinij tisočev glasovnic.

Po zasebnih poročilih od strani neposredno pri volilnem aktu udeleženi je naša zmagi sigurna. Mogle bi jo spodnesti samo goljufija pri skrutiniju ali sleparija. To Nemci na celi črti poskušajo. Dokazane so že zdaj pozitivne sleparije, ki so se gošile na voliščih. Govori se celo o podtaknjenju cele volilne žare, ki je jako primitivna. Ponoči stražijo skrutinij navadni vojaki (med njimi italijanski!) in reči se mora, da je opaziti razne sumljive pojave m. dr.

Italija stavlja nemogoče zahteve.

Rim, 10. okt. (Izvir.) V italijanskih političnih krogih se zatrjuje, da so vse predpriprave za pogajanja med Jugoslavijo in Italijo končane in da bo že v prihodnjih dneh italijanska vlada povabila vlado SHS na sestanek. Giolitti se pogajanj ne bo udeležil, vodil jih bo grof Sforza, kateremu bo pridružen cel štab diplomatov ter vojaških ekspertov. Po naziranjih italijanskih diplomatskih krogov se bo takoj pokazalo, ali obetajo pogajanja uspeh ali ne. V neugodnem slučaju bodo trajale le nekaj dni. Kakor se v rimskih parlamentarnih krogih zatrjuje, bodo zahtevali Italijani kranjski Snežnik ter črto, ki gre preko Javornika ter severovzhodno od Postojne na Hrušico, kjer naj bi v bližini Cola prešla na črto, ki je bila že od predsednika Wilsona sprejeta. Na ta način hočejo dobiti Italijani vso reško dolino, vso pivško dolino s Št. Petrom in Postojno, ter tako zavarovati zaledje Trsta in Reke. Italijani se zavedajo, da bo njihova propozicija naletela na oster odpor Jugoslovčanov, vsled česar ima italijanska vlada pripravljen končni svoj minimalni program, katerega baza je Wilsonova črta z večjo korekturo v Istri in v senožeškem okraju. Italija je prepričana, da bo izpadel plebiscit na Koroškem za Jugoslavijo nepovoljno. V tem slučaju bo zahtevala tudi severozapadni del Kranjske s karavansko železnico, v katerem je naseljenih okoli 40.000 Slovencev. Razen teritorialnih zahtev namerava Italija predložiti jugoslovanskim delegatom celo vrsto gospodarskih zahtev, katerih namen bi bil, popolnoma zasigurati ekonomsko bodočnost Trsta in Reke. Govori se

tudi v Borovljah. Znano je tudi, kako so Nemci s pomočjo Italijanov zlasti v velikovškem okraju prislepali veliko „upravičencev“.

Nemški listi objavljajo uradno poročane rezultate — vse je laž in potvorba. Živo je prepričanje našega naroda, da se je Koroška odločila za Jugoslavijo.

Svetna vas, 11. okt. (Izv.) Na vsej progi je danes najživahnejše gibanje. Prebivalstvo je razobesilo zastave in se zbira po kolodvorih. Slovenski glasovalci se vračajo v svoja bivališča, v kolikor se nahajajo izven glasovalnega ozemlja. Vse je prepričano o naši zmagi, poje rodoljubne pesmi in se radostno pozdravlja. Najživahnejše je v Področici.

Celovec, 11. oktobra. (Izvirno.) Podrobnih uradnih podatkov iz delovanja okrajnih komisij ni. Člani komisij so obvezani držati strogo tajnost. Delo se bo nadaljevalo najbrž tudi ponoči. V tem slučaju bi bilo mogoče ugotoviti rezultat do srede zvečer.

Nemška poročila.

Dunaj, 11. okt. (Izv.) „Neue freie Presse“ v ponedeljkovi popoldanski izdaji poroča, da so na Koroškem Nemci zmagali s 60 % večine, in objavlja članek, v katerem pravi, da je koroško ljudstvo samo odločilo o svoji bodočnosti. Dalje pripoveduje o različnih jugoslovanskih grozotah in se pritožuje, da so Slovenci pisca tega članka obšli z vodo. Trdi, da so Slovenci branili Nemcem dostop na volišče in da je v Pliberku sam laški princ Borghese moral nastopiti proti Slovincem, da je spravil Nemce na volišče. Zato pa se jim je tudi posrečila večina.

Celovec, 11. oktobra. (Izv.) Na avstrijski delegaciji so v nedeljo zvečer trdili, da so zmagali Nemci z 80 % večine, potem so počasi popuščali s 75, 70 in 65 %. V ponedeljek zvečer so trdili, da so zmagali s 60 %, po- puščaje pa tudi že na 55 %. V ostalem priznavajo, da so to le čenitve,

tudi, da bo Italija razen tega še zahtevala obvezo Jugoslavije, da v okroglih na bodoči granici Italije ne bo imela ne utrdbe ne posadk.

Beograd, 9. okt. Iz Rima poročajo: Tukaj pričakujejo z velikim dvomom uspeha direktnih pogajanj, ki se bodo v kratkem vršila med Jugoslavijo in Italijo. Tu še vedno prevladujejo stare vodilne misli, da je treba počakati ameriških in jugoslovanskih volitev, t. j. padca predsednika Wilsona v Ameriki in zmage komunistov v Jugoslaviji. Italijani so še vsi prepričani, da se bo to zgodilo. Razume se, da bodo pričeli s pogajanj, da bi zaveznikom pokazali svojo dobro voljo, toda zavlačevali jih bodo toliko časa, da ne nastane zanje boljši položaj, to se pravi, dokler se ne izvrše volitve. Zaradi tega je pred nekaj dnevi došel v Beograd g. Volpi, nekdanji delegat pri pogajanjih s Turčijo v Ouchyu ter bivši srbski častni konzul v Benetkah, ki je dobro poznan z dr. Vesničem in velja kot zelo lokav diplomat. Akoravno se je tukaj trdilo, da ni odšel v Beograd v uradni misiji, temveč zaradi zasebnih poslov (Volpi je namreč finančno prizadet pri italijanskih kreditih za Črno goro, zlasti pri tobačnem monopolu), vendar da se veruje, da je v svojem razgovoru z dr. Vesničem skušal sondirati mnenje beograjske vlade.

Beograd, 11. oktobra. Danes se v ministrstvu za zunanje stvari pričakuje odgovor iz Rima glede kraja, kjer se bodo začela direktna pogajanja o jadranskem vprašanju. V dobro informiranih krogih smatrajo, da bosta doktor Trumbić in dr. Ninčić odpotovala iz Beograda v sredo ali četrtek.

Celovec, 11. oktobra. (Izv.) Koroški „Heimatsdienst“ je v ponedeljek zvečer izdal statistiko, izdelano od krajevnih organizacij, ravnotako kakor so slovenski Narodni sveti izdelali svojo statistiko. „Heimatsdienst“ trdi, da so dobili Nemci v borovljskem okraju 40 do 45 %, v pliberškem 50 %, v rožeškem 50 do 55 % in v velikovškem 70 do 75 %. Ta račun je že ponižnejši, nego račun dunajsko časopisje, ki piše ravnotako kakor „Presse“ popoldne še o 60 % zmagi.

Celovec, 11. oktobra. (Izv.) Skrutinij vseh okrajnih komisij se še nadaljuje in gre jako počasi. Pred sredo zvečer ni pričakovati končnih rezultatov. Eno ur predno bo mednarodna plebiscitna delegacija službeno objavila izid plebiscita, bo oddanih 16 topovskih streliv.

Bruxelles, 11. oktobra. (Izv.) Stroški finančne konference znašajo tri in trideset milijona frankov najbrže mnogo več, nego znaša korist te konference.

Razna poročila.

Kovno, 10. oktobra. Po trdovratnih bojih so Poljaki dne 9. t. m. zavzeli Vilno.

Pariz, 10. okt. Iz Varšave se doznava, da se Pelljura pogaja z Wranglom zaradi nadaljevanja boja proti boljševikom po skupnem načrtu.

Ljubljana, 11. oktobra. Obratno ravnateljstvo južne železnice naznaja, da se z veljavnostjo od 15. oktobra 1920. ukine zaračunanje vozovne stojnine, ki je bila vpeljana dne 7. aprila t. l. Odslej velja normalna stojnina, uvedena z dodatkom III. (del I., oddelka B) železniške tarife za blago. Stojnina znaša po preteku 24urnega prostega roka za prvih 24 ur za vsak voz in vsako uro 50 par, za vsako nadaljno uro pa po en dinar.

Maribor 11. okt. (Izvirno.) Danes je Maribor preplavljen z nemškimi listi. Zlasti v velikem številu se prodaja graški Montagszeitung, ki prinaša gorostasne številke o izidu plebiscita. Razpečava jo znani nemški agitator Reyer. List je baje dobil privatno od železničarjev. Mariborski Nemci in nemčurji se kar trgajo za list.

Politične beležke.

† **Proti slovenskemu klerikalizmu.** V „Beogradskom Dnevniku“ piše Krsta Cicvarić o vlogi klerikalizma v preteklosti in sedanjosti. V svojem članku pravi, da sta danes v Evropi dve državi, ki jima preti nevarnost klerikalizma in to sta: Anglija in Jugoslavija. Stara teokratija, ki hoče uveljaviti sistem v katerem nastopa duhovnik v vlogi političnega komandanta, ki podčinja državo cerkvi, pojavlja se danes v klerikalizmu. Revolucionarni pokret v Irski, je danes klerikalno-katoliški pokret, katerega vodi klerikalna duhovščina, ki hoče svojo klerikalno državo, kakor je bila do nedavno Belgija, kakor je danes Madžarska. Ta politična kuga klerikalizma se je pojavila po osvobojenju tudi v naši državi in bacila tega protinarodnega pokreta so zanesli v našo državo Slovenci. Srbi in Hrvati, pazite, iz Slovenije nam žuga velika nevarnost! Slovenci klerikalci so stopili v volilni boj s parolo: avtonomija Slovenije. Ako bi se mogli mi Srbi in Hrvati za ceno avtonomije Slovenije odkupiti nevarnost klerikalizma, mi damo Sloveniji ne samo avtonomijo, ampak ako hoče tudi samostojnost! Naj bo Slovenija svobodna samostojna država, a mi se rešimo in obvarujemo klerikalizma!

† **Grška in Bolgarija.** Grški uradni list priobčuje dekret ratifikacije mirovne pogodbe v Neuillyju in pogodbe, v kateri zagotavljata Grška in Bolgarija narodnim manjšinam pravico svobodnega izseljevanja.

† **Grki zasedajo Carigrad.** Atenska „Hestia“ poroča, da imajo grške čete, ki bodo v imenu entente zasedle Carigrad, namen, da štitijo sultanove pravice. Venizelos bo imenovan za vrhovnega komisarja v Carigradu. Na Venizelosovo mesto pa pride Ropolis kot vodja liberalne stranke.

† **Švica in Madžarska.** Švicarska zvezna vlada je sklenila, Madžarsko uradno priznati in stopiti s to državo v diplomatske stike.

† **Osnova rusko-poljskega miru.** Kakor poročajo listi, so glavni pogoji, glede katerih sta se sporazumela oba predsednika odposlanstev v Rigi, nastopni: 1.) priznanje neodvisnosti Ukrajine in Bele Rusije na ozemljih, ki ostanejo na ruski strani, 2.) nobena država se ne vmešava v notranje-politična vprašanja druge, 3.) Rusija se zaveže, plačati odškodnino za vse škode, povzročene poljskim državljanom po vojni, 4.) Rusija se zaveže, obnoviti vse zgodovinsko-dragocene predmete, katere je ruska vlada zaplenila Poljski iz za razdelitve, 5.) Rusija se zaveže nadomestiti stroje in mobilje, odvzete Poljski med svetovno vojno, 6.) Rusija bo Poljski oddala del zlatega ruskega zaklada. Joffe zahteva, da se mirovna konferenca premesti v drugo mesto zapadne Evrope; imenujeta se Praga in Dunaj. Vojna komisija, kateri predsedujeta poljski general Kulinski in ruski general Kirov, bo izdelala podrobnosti za pogodbo premirja.

† **Italijanske nesramnosti.** Iz Sarajeva javljajo, da je policija zaplenila na pošti velike pošiljke letakov, ki so namenjeni bosanskim mohamedancem in podpisani od nekoga panislamskega komiteta. V teh letakih se pozivajo mohamedanci v naši državi na revolucijo: Pripravljajte se! Naš Enverpaša je dvignil prapor preroka in ga združil z rdečo zastavo, in bo osvobodil mohamedanski svet, ter postavil na prestol zopet kalifa. Mohamedanci Jugoslavije, pripravljajte se na veliko borbo narodnega osvobojenja! Kakor se je moglo dosejati ugotoviti so ti letaki prišli iz okupiranih krajev v Dalmaciji, ter so torej brezdvomno italijanski izdelek.

† **Amerika in jadransko vprašanje.** Glasom brzjavke, ki jo je prejel „Courier de New York“ iz Washingtona, zapuste ameriške vojne ladje v najkrajšem času Jadran, češ da so že izpolnile nalogo, ki jim je bila poverjena. Sicer pa vlada Zedinjenih držav svojega stališča v jadranskem vprašanju ni izpremenila.

† **Grška in Bolgarija.** Grški uradni list priobčuje dekret ratifikacije mirovne pogodbe v Neuillyju in pogodbe, v kateri zagotavljata Grška in Bolgarija narodnim manjšinam pravico svobodnega izseljevanja.

† **Grki zasedajo Carigrad.** Atenska „Hestia“ poroča, da imajo grške čete,

ki bodo v imenu entente zasedle Carigrad, namen, da štitijo sultanove pravice. Venizelos bo imenovan za vrhovnega komisarja v Carigradu. Na Venizelosovo mesto pa pride Ropolis kot vodja liberalne stranke.

† **Švica in Madžarska.** Švicarska zvezna vlada je sklenila, Madžarsko uradno priznati in stopiti s to državo v diplomatske stike.

† **Osnova rusko-poljskega miru.** Kakor poročajo listi, so glavni pogoji, glede katerih sta se sporazumela oba predsednika odposlanstev v Rigi, nastopni: 1.) priznanje neodvisnosti Ukrajine in Bele Rusije na ozemljih, ki ostanejo na ruski strani, 2.) nobena država se ne vmešava v notranje-politična vprašanja druge, 3.) Rusija se zaveže, plačati odškodnino za vse škode, povzročene poljskim državljanom po vojni, 4.) Rusija se zaveže, obnoviti vse zgodovinsko-dragocene predmete, katere je ruska vlada zaplenila Poljski iz za razdelitve, 5.) Rusija se zaveže nadomestiti stroje in mobilje, odvzete Poljski med svetovno vojno, 6.) Rusija bo Poljski oddala del zlatega ruskega zaklada. Joffe zahteva, da se mirovna konferenca premesti v drugo mesto zapadne Evrope; imenujeta se Praga in Dunaj. Vojna komisija, kateri predsedujeta poljski general Kulinski in ruski general Kirov, bo izdelala podrobnosti za pogodbo premirja.

Domače vesti.

Ljubljana, 11. oktobra.

* **Prestolonaslednik hrvaškemu banu.** Prestolonaslednik regent Aleksander je hrvaškemu banu dr. Laginju poklonil svojo fotografijo z lastnoročnim podpisom.

* **Kraljevič Gjorgje,** ki se je zaradi bolezni zdravil nekoliko časa v Švici, se je zopet vrnil v Pariz.

* **Imenovanje.** Pisar I. razreda odseka ministrstva za prehrano v Ljubljani Gjorgje Nenadović je imenovan za sekretarja III. razreda v ministrstvu ishrane i obnove zemlje.

* **Za poverjenika prosvete** v dalmatinski pokrajinski vladi je z ukazom imenovan dr. Vinko Lozovina.

* **Finančni minister** Kosta Stojanović odpotuje 19. t. m. na agitacijsko potovanje v Makedonijo.

* **Shodi JDS.** Preteklo nedeljo sta sklicali krajevni organizaciji v Babnempolju in Starem trgu june shode. Na obeh shodih je poročal posl. dr. P. Pestotnik, volilni red pa je obrazložil dr. Klepec. Na obeh krajih je zborovanje lepo uspelo, dasi se je od nasprotne strani vse storilo, da obrežešjo napovedane shode: v Babnempolju je novi župnik Kanduč, znan avstrijakant izza vojne v Cerkljanskem okraju, prestavil dopoldansko mašo od 10. ure na pol deveto, v Starem trgu pa so gospodje iz župnišča na isto uro, ko se je vršil demokratski shod, svoje ljudi sklicali na posebno zborovanje. — Razpeloženje za napredno stvar je povsod prav dobro, posebno pa je organizirano delo po deželi krepko nadaljevati.

* **Izvrsten in danes morda edini pripomoček** za vse one, ki se zanimajo za razmere v naši državi povodom predstojecih volitev v ustavotvorno skupščino so „Glavni statistični podatki o državi SHS“, ki jih je sestavil statistični referent v ministrstvu za ustavotvorno skupščino dr. Juže Rus, ki je sedaj pritegnjen kot referent tudi v Državni odbor. Razdelitev mandatov in vsi drugi od števila prebivalstva odvisni ukrepi Državnega odbora so bili storjeni na podlagi Rusove statistike. Knjižico opevano kar najtopleje priporočamo priporočamo. Dobi se v vseh knjigarnah.

* **Pogreb Zvonimira Biljana** se je vršil večeraj popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na južni kolodvor. Na krsto sta položili venca „Gospodstveni Zvon“ z napisom „Bojovniku za Koroško“ in Sportna zveza. Pogreba se je udeležil predsednik deželne vlade dr. Brejc, vseučilišni profesorji, zastopniki športne zveze in večje število častnikov. Na kolodvoru je Ljubljanski Zvon zapel žalostinko.

* **Poziv inženjerjem.** Ministrstvo trgovine in industrije pozivlje inženjerje — za tehniko in kemijo — ki bi želeli biti zaposleni v domači industriji, da se s svojo kvalifikacijo čim prej javijo omenjenemu ministrstvu.

* **Volilne kroglice.** Za porabo pri glasovanju za volitev v konstituinto je ministrstvo notranjih del naročilo štiri milijone volilnih kroglic. Naročene kroglice so se že izročile ministrstvu.

* **Z zagrebškimi vseučilišči.** Na medicinski fakulteti zagrebškega vseučilišča se počeni s tekočim šolskim letom za tuje državljane uvede numerus clausus, katerega višino določijo poverjeništvu za prosveto po predlogu profesorjskega zbora medicinske fakultete.

* **Rivki šel sarajevske policije** Bolo, ki je bil agent Horthyjeve vlade in bil zaradi tega v preiskovalnem zaporu, je po zadnji splošni amnestiji pomiloščen. V soboto so Bolo in vsi njegovo rodbino preko Subotice pregnali v Madžarsko.

* **Društvo jugoslovenskih novinarjev** je darovalo namesto venca na krsto svojemu bivšemu tovarišu Zvonimiru Biljanu, ki je izdihnil v delu za domovino, za jugoslovensko Matico 150 K.

* **Vojne odškodnine.** Komisija za izdelanje pravil za vojno odškodnino je dovršila svoje delo in je oddala ves elaborat pravosodnemu ministrstvu v presoji Ta pravila dopolnjujejo uredbi glede vojne odškodnine. Nova je v njih določba obveznosti okrajnih sodišč v tem vprašanju. Ko bo pravosodno ministrstvo odobrilo ta pravila, se bo v ministrstvu za socialno politiko sestala konferenca, v kateri se bo razpravljalo o odredbah, ki se tičejo tega ministrstva. Šele potem bodo pravila veljavna. V poštev pridejo po tem pravilniku samo vojni oškodovanci iz Srbije in Črne gore, ki dobijo odškodnino iz reparacijskega fonda v zmislu mirovne pogodbe.

* **Poljedelska in šumarska fakulteta** v Beogradu. Na beograjskem vseučilišču so osnovali poseben poljedelski in šumarski oddelek. Vpisovanje dijakov se bo vršilo v istem času in z istimi pogoji, kakor na drugih fakultetah. Pouk bo trajal štiri leta. Absolvirani dijaki bodo diplomirani inženjerji poljedelstva in diplomirani inženjerji gozdarstva.

* **Regulacija Beograda.** V ministrstvu za gradbe se bo v nekaterih dneh rešilo vprašanje regulacije Beograda in zgradb novih državnih poslopij, in sicer vsled predloga inozemske finančne skupine, ki se zaveže, da bo v petih letih dovršila zgradbo državnih poslopij za ministrstva, sodišča, muzej in knjižnico. Zgradbo teh poslopij in regulacijo Beograda bi omenjena skupina izvršila na kredit in ta dolg bi se amortiziral v 40 letih.

* **Državni koledar za leto 1921.** Po sklepu ministrstva prosvete se bo za prihodnje leto izdal državni koledar, ki bo poleg koledarskega dela vseboval tudi popoln šematizem Jugoslavije, namreč seznam vseh oblastev in imena vseh uradnikov naše države.

* **Proti narodni cerkvi.** Iz Beograda poročajo, da sta bila zagrebški nadškof Bauer in ljubljanski knezoškof Jeglič pri ministru ver in zahtevala, da naj vlada podvzame enerგიčne smere proti divjanju pokreta za narodno cerkev.

* **Premeščen je iz Maribora** v Št. Lenart v Slov. goricah državni živnozdravnik dr. Fran Samec.

* **Japonski major,** član razmejivne komisije Nagamosi zapusti dne 13. t. m. Maribor. Na njegovo mesto je prišel neki polkovnik.

* **Sestanek zaupnikov narodnega sveta** za neodrešeno domovino v Mariboru se vrši 12. oktobra ob 20. uri v prostorih Jugoslovenske Maticе, Sodna ulica 32. Poročal bo prof. Ribarič o sklepih jadranskega zbora.

* **Reklamacijski rok** v Mariboru je večeraj opoldne potekel. Vloženih je bilo dokaj reklamacij.

* **Ustanovni občni zbor** strokovne skupine privatnih nastavljenecv trgovine in obrti v Mariboru se vrši

danes dne 12. oktobra ob 20. uri v Gambrinovi dvorani. Uradništvo imenovanih strok naj se polnoštevilno udeleži zbora.

* **Kaznovan kaplan.** Eden izmed najhujših sovražnikov Sokola je ljutomerski kaplan, ki blati sokolstvo ne samo po časopisih, ampak celo učitelje Sokole pred otroci javno sramoti. Za ta svoj predolgi jezik je bil pretekli teden obsojen na 300 kron globe.

* **Iz Žalca nam poročajo:** Tu se je vršil dne 5. t. m. velik kmetški ta bor, katerega se je udeležilo nad 1500 kmetov iz vse savinjske doline. Predsedoval je veleposestnik Miha Jošt iz Gotovelj. Govorili so Mrmo-lja, Pikelj, Jošt i. dr. o trošarini, carinah in drugih gospodarskih zadevah ter o volitvah.

* **Brežice.** Podružnica Jugoslovenske Maticе v Brežicah prosi vse gospe, gospodične in gospe, ki želijo sodelovati pri prireditvi Martinovega dneva dne 14. novembra t. l., da se udeležijo širše odborove seje dne 14. oktobra t. l. ob 19. uri v mali dvorani Narodnega doma v Brežicah.

* **V brežiškem okraju** se je vršilo dne 5. t. m. pet velikih shodov in sicer na Bizeljskem, v Pišecah, Artičah, Dobovi in Kapelah. Zborovanje je priredila SKS. Govorili so Drofenik, Sancin i. dr.

* **Na trgovski obrtni nadaljevalni šoli** v Celju se prične danes dne 12. t. m. redni pouk.

* **Gospodarski shod** sklicujejo občine celjskega okraja na dan 17. t. m. v Celju. Na shodu se bo govorilo o trošarini, novem prometnem davku in kršenju avtonomije v celjski okoliški občini.

* **Popis živine in živil.** Oddelek za narodno brambo deželne vlade za Slovenijo objavlja: Po naredbi vojnega ministrstva se prične nadaljevanje ukinjenega popisa živine in vozil s 14. oktobrom 1920. Za ta popis so izdane deloma izpremenjene odredbe, ki upoštevajo izražene želje ljudstva. Žigovanje živine je odpravljeno. Popis se vrši po možnosti v vsaki občini posebe tako, da pride popisovalna komisija v vsako občino, samo za male občine se bo živina popisovala na odredenem skupnem zbirališču. Poskrbelo se bo, da bo vsak obvezanec opravil popis v enem samem dnevu in da nikomur ne bo treba čakati dalj časa. Popis je potreben v svrhu vojaške razvidnosti, da vojaška oblastva dobe pregled o živini in vozilih, ki bi se v slučaju mobilizacije mogla uporabiti v vojaške namene, in se vrše samo v to svrhu, nikomur se pa pri tem popisu ne bo odvzelo ničesar.

* **Fašisti na delu.** Kakor poroča „Edinost“, je tolpa fašistov hotela zažgati tudi Narodni dom v Buzetu. Vtihatopila se je ponoči v dvorano ter razlila po njej petroleje. Toda ta peklenški načrt se ji tokrat ni posrečil, ker so še o pravem času opazili ogenj in ga hitro pogasili.

* **Vstopajte v Jugoslovensko Matico!** Naša najvišja narodnoobrambna organizacija, ki je nastala vsled postanka zasedenega ozemlja, more delovati in uspevati samo, če jo podpirajo vse brez izjeme. Mlado in staro, brez razlike na spol, vero in strankarstvo, mora biti član Jugoslovenske Maticе. Dela za zasedeno ozemlje je preko glave. Treba je skrbeti za narodno vzgojo otrok, da ne izgubimo mladine, treba je varovati zatirane in preganjane, ki tvorijo danes večino primorskega prebivalstva, treba je skrbeti za gospodarski napredek naših Primorcev, ki jim soldateska grabi kruh in uničuje imetje in še vse polno stvari je treba. Vse to dela Jugoslovenska Matica. In če ne dela v zadostni meri, potem ste krivi vi, ki ji niste dali sredstev, ker niste njen član. Ali ste v resnici tako slab rodoljub, da vam je vseeno, če ste krivi propada Primorske? Ne, mi verujemo v vas, ker verujemo v zdravje našega naroda, ki se bori proti krivici in ki se brani, če je napaden. Naši na zasedenem ozemlju rabijo moralne opore. Kako pa naj veruje Primorec naši tolažbi, če vidi, da ne podpiramo Jugoslovenske Maticе, ki edina skrbi zanj na vse mogoče načine. Niso li laž vse naše besede, če ne najdemo niti toliko dosledne mozačnosti, da bi postali člani Jugoslovenske Maticе!

* **Poziv zdravstveni ošek** za Slovenijo in Istro pozivlje dr. Vladimira Sobajica, da se takoj zgleda v njegovih uradnih prostorih.

* **Italijani proti našim šolam.** S Sušaka poročajo 10. t. m.: Te dni so postavili Italijani pred vse tukajšnje srednje šole karabinerje, ki zahtevajo od vsakega dijaka legitimacije. Ako se izkaže, da dijak ne stanuje na Sušaku, temveč v kakem drugem kraju okupiranega ozemlja, ga ne puste v šolo, marveč ga peljejo na policijo in ga tam zopet izpuste z navodilom, da mora hoditi v šolo v kakem drugem kraju Julijske Benečije, ker da je tam dosti

srednjih šol. Očividno je, da delajo to zaradi tega, da bi popolnoma opustili srednje šole na Sušaku. Na vprašanje, zakaj tako delajo, so odgovorili karabinerji, da so dobili za to nalogo od komande v Opatiji.

* **O priliki Koroškega dne** nabrani prispevki so dospeli v pisarno Sokolskega Saveza v Ljubljani dostelj v znesku 248.624 K 60 v. Iz Zagreba je prešla pisarna 26.273 K 60 v. *Staršinstvo Jugoslov. Sokolskega Saveza.*

* **Konvikti za vajence.** Društvo „Hrvatski radiša“ namerava v Zagrebu ustanoviti konvikti za obrbne in trgovske vajence. Prva hrvatska štediona v Zagrebu je društvu v ta namen volirala prispevek 100.000 kron.

* **Za vojne sirote.** Minister za obnovo zemlje je ponovno zahteval kredit za pomoč otrokom, ki so jim očetje padli v vojni.

* **Priljaga iz Amerike.** Generalni konzulat naše kraljevine na Dunaju je prejel od avstrijskega državnega urada za zunanje zadeve verbalno noto, v kateri se sporoča, da je v zadnjem času dospelo na Dunaj na „Kriegsgefangenen- und Zivilinterniertenamt“ iz Anglije mnogo priljage, ki je last bivših avstrijskih in ogrskih civilnih internirancev iz Amerike. V kratkem ima razven tega dospeti še nova pošiljatev take priljage iz Anglije. Ker je dunajski državni urad za zunanje zadeve mnenja, da se med to priljago nahajajo tudi stvari naših državljanov, kateri so se v poslednji dobi vrnili iz Amerike, opozarja se javnost na to, da zainteresirani zvedo, kie se njihova priljaga nahaja.

* **Poštni urad Klopniško jezero** je prenehal poslovati dne 30. septembra in je njegov okolišč dodeljen poštnemu uradu Sinča ves na Koroškem.

* **Dva brzovlaka Ljubljana-Beograd.** Iz Zagreba nam poročajo: S 1. novembrom bo izpremenjen sedanji vozni red. Na progi Ljubljana-Beograd bosta vozila dva brzovlaka. Vrhutega se razširi tudi osebni promet.

* **Nova telefonska proga.** Med Zagrebom in Osijekom bo v kratkem izročena prometu nova telefonska proga, ki se podaljša iz Osijeka v Subotico, tako da bo to veliko tržišče spojeno z Zagrebom.

* **Žrtve nemškega tolovajstva,** podnarednik Čuš je umrl v nedeljo ob 16. uri v vojaški bolnici. Pogreb se vrši v torek 12. t. m.

* **Vojaško nastanjalno društvo** v Celju je na občnem zboru dne 2. t. m. sklenilo razprodati društveno premoženje in po razprodaji društvo razpustiti. Društvo je kakor znano lastnik takozvane hemalne vojašnice z velikim dvoriščem, dalje Josefhofo z obširnimi stavbišči in večjimi kompleksi zemljišč severno Celja.

* **Prostovoljno gasilno društvo** v Račjem pri Mariboru priredi dne 24. t. m. veselico.

* **Tatvina na pošti.** V Sarajevu sta bila te dni aretirana in državnemu pravdništvu izročena poštni oficijal Marko Bula in trgovec Salomon Sigmen zaradi goljufije in tatvine ameriškega čeka za 1500 dolarjev. Bula je že delj časa kradel iz pisem ameriške čeke. V družbi s Sigmenom sta ponarejala podpise adresatov, policija pa je ponarejevalcem prišla na sled.

* **Prijeti tihotapci.** Zaradi verženja z raznovrstnim blagom so v Mariboru prijeli Jakoba Stegnala z Dunaja. Bil je sumljivo širok. Ta širokost pa se je pri preiskavi izkazala za umetno, kajti pod obleko je nosil 72 svilnatih ovratnikov, ki jih je na ta način vtihotapil. Urad zoper navijačte in verženje ga je obsodil na 5000 krong lobe ter na mesec dni zapora. S carinskim uradom bo pa imel še poseben obračun. Temu podobno je tihotapil in veržil tudi Hinko Seifer z Dunaja ter bil obsojen na 2000 krong globe in 8 dni zapora.

* **Požar v ministrstvu notranjih zadev.** V soboto proti 19. uri je začelo v poslopu notranjega ministva v Studenički ulici goreti. Ogenj se je pojavil najprej na zunanji strani poslopja in so ga kmalu pogasili. Škoda je neznatna.

* **Zgubila se je** v soboto zvečer zlata verižica z obeskom (medaljon) okrog 8. ure zvečer od Narodnega doma po Aleksandrovi cesti, Selenburgovi ulici do dramskega gledališča, oziroma po Erjavčevi cesti za železniškim tihom na poti v Rožno dolino. Na medaljono je bil monogram S. K. 8. 9. 17. Pošteni najditelj se prosi, da proti visoki nagradi prinese izgubljeno na upravo lista ali pa na policijsko ravnateljstvo.

* **Aretilan je bil** danes v hotelu „pri Kroni“ v Celju posestnik Anton Strenčan iz Mozirja, ker je zabavljaj čez našo dinastijo in poveljeval Franca Jožefa in Karla. Pri zasliševanju se je zagovarjal na popolno pijanost. Izročili so ga državnemu pravdništvu.

* **Nesreča pri razkazovanju pištole.** Josip Dacar, 19letni čevljarški pomočnik iz Črničva pri Radovljici, ki je kot član strážnega oddelka Šmarinem v R., dal razložiti konstrukcijo neke pištole. Pištola je ležala na mizi, ko je instruktor kazal kam se mora pritisniti, ako se hoče

ifa se izproži, je res pritisnil in pištolu se je sprožila. Strel je zadel Dacarja v zapestje leve roke, odtam je šla krogla v želodec, kjer je običajna. Opasno ranjenega Dacarja so naložili takoj na avto in ga odpeljali v Ljubljano v bolnico. Stanje njegovo je sicer nevarno, toda upati je, da okreva.

Neprevidnost pri streljanju. Franc Andolšek, posestnikov sin iz Poznikovega pri Vel. Laščah, je povabil včeraj 16letnega, Josipa Jakliča, da grsta s samokresom streljati. Zleza sta pod nek grm ter pričela streljati. Toda samokres se ni hotel sprožiti, za to je začel Andolšek točiti po petelinu, Jaklič pa je držal z desno roko za cevko. Medtem se je samokres sprožil in krogla je prestrelila Jakliču roko.

Prosveta.

Narodno gledališče.

Drama:

Torek, 12. okt.: Zaprt.
Sreda, 13. okt.: Leonid Andrejev: Anfisa. (Izven, uradniška predstava.)
Četrtek, 14. okt.: Bernhard Shaw: Pygmalion. A.
Petek, 15. okt.: Milan Ogrizović: Hasanaginica. C.
Sobota, 16. okt.: Bernhard Shaw: Pygmalion. D.
Nedelja, 17. okt.: Ivan Cankar: Za narodov blagor. (Izven.)
Ponedeljek, 18. okt.: Milan Ogrizović: Hasanaginica. E.

Opera:

Torek, 12. okt.: Gounod: Faust. A.
Sreda, 13. okt.: Nedbal: Od bajke do bajke. B.
Četrtek, 14. okt.: Verdi: Rigoletto.
Petek, 15. okt.: Offenbach: Hoffmannove pripovedke. D.
Sobota, 16. okt.: Nedbal: Od bajke do bajke. E.
Nedelja, 17. okt.: Offenbach: Hoffmannove pripovedke. (Izven.)
Ponedeljek, 18. okt.: Zaprt.

— Iz gledališke pisarne. V sredo dne 13. t. m. se vrši v dramskem gledališču uradniška predstava „Anfiza“ po znanih cenah. Vstopnice se dobe v predprodaji pri dnevnih blagajni v opernem gledališču in pred predstavo pri blagajni v dramskem gledališču.

— Slovenskim upodablajočim umetnikom! Podpisana vabiva vse slovenske upodablajoče umetnike na sestanku, ki se vrši v sredo 13. t. m. ob 7. zvečer v hotelu „Union“. Namen sestanka je ustanovitev stanovske organizacije vseh slovenskih slikarjev, kiparjev in arhitektov. *Rih. Jakopič. Ferdo Vesel.*

— Ivan Bajde †. Včeraj, dne 10. t. m. smo ga spremili na zadnji poti, vsi, ki smo poznali njega in njegove zmožnosti z žalostjo v srcu in otožni. Tudi nebo je začutilo izgubo, ki nas je doletela, niti žarek prelestnega solnca, katerega je pokojni tako ljubil in želel, mu ni sijal na poslednjo pot, i ono je žalovalo. Izvzemši njegovih ožjih prijateljev in znancev pa je naša javnost, v obče neinteresirana, tudi tokrat pokazala svojo brezbriznost in ostala doma. Kakor mnogim, tako je šlo tudi njemu, da se dičijo s slavo, ki je pritekala samo njemu, drugi, njegovo ime pa je ostalo širjemu svetu neznan. Ivan Bajde se je rodil 1856. leta v Hočiču pri Liji. Sin ubogih kmetijskih staršev ni imel od doma podpore, da bi mogel svoje umetniško nagnjenje udeleževati, kakor bi bilo potrebno in v ponos našemu narodu. O njegovem življenju bi mogel vesten zgodovinar napisati cele knjige, iz katerih bi odseval ves boj za reven obstanek, katerega je ranjki boril skozi celo življenje do zadnjega in ki je vsled vojske, osobito zadnje čase, presegel tudi njegovo veliko voljo in ga spravil prerano v grob. Prosil je povsodi pomoči, kjer je le malo upal nanjo, toda vsi so bili glubi zanj in tako je živel izključno ob podpori svojega sina. Siromaštvo, katero ga je spremljalo celo trudapolno življenje, ga ni zapustilo niti zadnje dni, k njemu pa se je pridružila še izguba njegove velike nade: sina Rudolfa. Ivan Bajde je izumil nekaj igralnih instrumentov, izmed katerih je dosedaj le eden v prometu in ga izdeluje tvrdka Ludwig Hupfeld A. G. v Lipskem. Cilj temu izumu je bil igrati vijolino potom klavijature ter jo tako prirediti za mehnično igranje, kar se mu je po dolgih študijah posrečilo. Marsikdo se spominja potujočega glasbenika s svojima sinovima, ki je razkazoval svoj izum in skušal zainteresirati domačine za izdelavo klavirjev spojenih z izumljeno vijolino. Žal je bil ves trud zaman in tako ima danes tuja tvrd-

ka Hupfeld po izumu siromaka Slovenca svetovno ime in milijonske dobičke, on pa je imel dobiti po izplačilu pogojene prodajne svote, katero je porabil za šolanje svojih sinov in poplačilo dolgov, od vsakega prodanega instrumenta po 10 kron, reci deset kron! Vsled vojnih razmer in preobrata pa zadnje čase niti te borne svote ni prejemal in da ni imel svojega starejšega sina v Ljubljani, umrl bi bil lakote. O njegovem izumu piše v razposlanih reklamnih noticah in ponudbah tvrdka Hupfeld sledeče: „Med avtomatično igralnimi glasbami zavzema Phonoliszt-Vijolina (tako imenuje izum Bajdeta) samoedino mesto, ker se problem samograjajoče vijoline kljub največjim naporom ni nikomur drugemu posrečilo rešiti.“ V raznih kritikah po Hupfeldu izstavljenega Bajdetovega izuma je sedba soglasna, da se je posrečilo avtomatično udeležiti pravo vijolino, a niti v enem ne najdem izumiteljevega imena. Ne samo zaslovina bo ostala temu zvestu in trdžek, tudi slavo si lasti tujec, zgodovina bo ostala temu zvesta in trudapolnega dela izumitelja na splošno niče ne bo poznal in ocenil. V stanovanju pokojnika se nahajata še dve več ali manj posrečeni iznajdbi in kakor vsa znamenja kažejo, bosta vzeli isto pot kakor prva: v tujino. Umrl je človek Ivan Bajde, toda izumitelj Bajde bo živel v tistih, ki njegove izume poznajo in jih vedo ceniti, in ta zavest naj bo v tolažbo težko prizadeti rodbini. — E. L.—ic.

— Cerele frančaji prične s poukom v ponedeljek dne 18. oktobra ob 18. uri v posloju I. državne gimnazije, pritičije na levo. Kdor se hoče udeležiti pouka, naj se oglasi pri šolskem slugi g. Schottu. Visokost mesečne članarine zavisi od števila članov, ne bo pa presejala 20 K.

Sport in turistika.

st Seja načelnikov odsekov Sportne zveze se vrši v torek dne 12. t. m. ob 19. uri v pisarni Sportne zveze, Narodni dom. Ker se bodo reševala vprašanja, ki se tičejo vseh odsekov, zanesljiva udeležba potrebna. — Športna zveza.

st Ljubljanski športni klubi se pozivljajo, da pošljejo zanesljivo po dva zastopnika k sestanku, katerega sklicuje Sportna zveza v sredo dne 13. t. m. ob 19. uri v pisarni Sportne zveze, Narodni dom. Odpošljejo naj se zastopniki, ki so voljni trajno delovati pri centralni organizaciji. Na sestanku se bodo razmotrivala vitalna vprašanja za razvoj športa, vsled česar naj vsak klub zanesljivo skrbi, da bo zastopan.

Po svetu.

× Vojni milijonarji med zamorci. Tudi med zamorci je lepo število vojnih dobičkarjev, ki žive sedaj ravno tako luksurično, kakor bogataši v kakem evropskem velikem mestu. Domačini zapadnoafriške Zlate obale so zaslužili ogromne vsote pri kupčiji s kakaom. Nad 200 tamošnjih domačinov ima že elegantne avtomobile, drugi pa še čakajo na naročena vozila. Mnogi so si zgradili krasne hiše, čisto v evropskem stilu. Marsikatera teh hiš stane več milijonov.

× Preveč žensk v Franciji. V Franciji je vsled vojne okroglo za dva milijona več žensk kakor moških. Profesor medicinske fakultete v Parizu, Pavel Carnot, svetuje Francozinjam, ki ne morejo dobiti mož v Franciji, naj si jih poiščejo drugod, zlasti v Ameriki.

× Otroška umrljivost v Franciji. Francosko časopisje se bavi z naraščajočo umrljivostjo otrok. Statistika izkazuje, da v mestih Pouen, Lille, Saint Pol in drugod umre vsako leto 200 do 500 otrok v prvem letu starosti in da v isti starosti umre v Parizu 50 % otrok. Morilka otrok je, kaor se je dogajalo, tuberkuloza, ki se s Kochovimi bacili v mleku prenaša na otroke v najnežnejši starosti. Francoska vlada je odredila, da dobivajo matere, ki same doje svoje otroke, posebne premije. A tudi ta okraj francoske vlade nima znanega uspeha.

× Velikanske kapniške jame na Moravskem. Nekaj kilometrov od Brna so v bližini jame „Macocha“ razkrili te dni več velikanskih kapniških jam, ki se raztezajo pol ure v smeri proti jami Katarma. Ze po dosedanjih raziskovanjih je soditi, da te jame prekašajo tako po vnanji podobi kakor po bogastvu in raznovrstnosti form vse, kar je dosedaj poznaega na svetu, ne izvenzestojnsko jama. Zasluge za razkritje novih jam gre znanemu raziskovalcu našega Krasa drju. Absolomu.

Carinske olajšave pri uvozu

Beograd, 10. oktobra.

Da bo gospodarski in industrijski svet podrobno poučen o olajšavah, katere je sprejel ministrijski finančni komite dne 22. p. m. glede uvoza, podajamo sledeče informativno poročilo:

1.) Uvoz sledečih predmetov je carine prost: parnih kotlov in delov za parne stroje, vseh strojev, motorjev z njihovimi deli, transmisij, transformatorjev, kondenzatorjev, akumulatorjev, elektrod čez 5 kg težkih, električnih mehov, kablov in drugih električnih sprevednikov, aparatov, sprav, orodja za vse vrste industrije, poljedelstva in obrti, olja za mazanje in konzerviranje strojev, motorjev in orodja, plinskega olja, nafte, bencina in drugih mineralnih olj, izvzemši petroleja, s katerimi se proizvaja električna sila, kamenitega premoga in briketa, ako take predmete uvozijo industriji, obrtniki, poljedelci ali njihova društva, pa tudi državni in samoupravni zavodi in podjetja za svojo lastno potrebo ali pa za potrebo svojih članov. Oprostitev carinskih pristojbin je vezana na posebno potrdilo pristojne trgovsko-obrtno zbornice, da so uvoženi predmeti namenjeni za potrebi omenjenih uvoznikov; za poljedelce izdajajo taka potrdila kmetijske družbe. Tako potrdilo ni potrebno, ako uvažajo omenjene predmete sama društva (kmet. zadruge in zveze). Za uvoz vseh vrst mineralnega olja pa morajo uvozniki imeti predhodno dovoljenje ministrstva za prehrano, oziroma njegovih odsekov (do 1 vagona).

Kdor ne predloži tu naštetih potrdil, mora plačati minimalno carinsko tarifo.

2.) Pod pogojem, da se ne nahajajo v našem ozemlju, ali pa ne v zadostni množini, se pri uvozu oproščajo od carine:

Ves gradbeni material, material za električne, vodovodne, plinske in tovarniške instalacije, pomočni kemični material in barve za predelovanje predmetov, sirovine za predelavo, poluizdelki za tehnično predelovanje, ti zadnji pa šele po predhodni odobritvi generalne direkcije carinarnice v Beogradu.

Ti predmeti so oproščeni od carine pod še omenjenim pogojem in pod pogojem, da jih za svojo potrebo uvažajo industriji, obrtniki, poljedelci itd. Pri ocarinjanju teh predmetov morajo uvozniki carinarnici predložiti potrdilo ministrstva trgovine in industrije, da takega blaga sploh ni v našem ozemlju ali da ga ni v zadostni množini, razen tega seveda tudi potrdilo trgovsko-obrtno zbornice.

Glede uvoza poluizdelkov, ki se uvozijo za tehnično predelavo je potrebno predhodno odobrenje generalne direkcije carine v Beogradu. Uvozniki naj se prej, ko uvozijo, obrnejo do generalne direkcije carin preko carinarnice, pri kateri se bo blago ocarinilo, s prošnjo, v kateri naj navedejo natančno množino poluizdelkov, z natančnim opisom, nadalje način njihove tehnične predelave in fabrikat, ki se bo iz njih izdelal.

Kdor ne predloži navedenih potrdil, mora plačati minimalno carinsko tarifo, v vsakem slučaju pa mora predložiti potrdilo od trgovinskega ministrstva, da nimamo takih predmetov, oziroma ne v zadostni množini.

3.) Nobenega dovoljenja ni treba za uvoz sledečih predmetov: Neluksuznih čolnov in brodov, pontonov, šlepov, bagerov, tračnic (šin), vagonov, vagonetov in dresin za vse vrste železnic.

4.) Po minimalni tarifi se ocarinijo tiskarske črke in tiskarski material brez razlike, kartonske škatle, lesene ali pločevinaste škatle za embalažo, steklenice za pivo in mineralno vodo, vata, bombaževo predivo, bombaževi sukamec, njuselandski lan, vlakno od kokosa, volneno predivo, razen vunice, vreče iz vsakorvrstnega materiala, ki služijo za odpravo industrijskih in poljedelskih proizvodov.

Vsi pod 1 do 4 omenjeni predmeti se pod zgorajšnjimi pogoji lahko uvažajo v kraljevino ne glede na to, ali so sicer prepovedani za uvoz.

Vse omenjene olajšave so v veljavnosti že od 23. septembra 1920. l. in se naj uvozniki, ki so med tem ča-

som eventualno morali plačati carino, ali pa maksimalno carino obrnejo na generalno direkcijo carine v Beogradu, da se jim carina povrne.

— Gospodarski svet v Beogradu je imel več sej, v katerih se je razpravljala ponajveč o draginji in o odredbah, ki naj bi se izdale proti njej. Večina članov se je strinjalo o tem, da so najuspešnejši odredbe proti draginji te: maksimiranje cen posameznih predmetov in zlasti živil, kakor tudi osnovne konsumnih zadržev. Razprava o tem vprašanju še ni končana, ker misli gospodarski svet, da je treba svar dalj časa in pozorno proučiti, da se bo mogla odločitev o tem takoj dejanjsko izvesti.

— Češko-jugoslovanska pogodba. Jugoslovanski Lloyd poroča iz Prage, da je jugoslovansko odposlanstvo, ki se je mudilo tamkaj v svrhu trgovinskih zaključkov že delj časa, sedaj odpovalo. Pogajanja so se vršila za uvoz 1650 vagonov moke za 500 vagonov češkega sladkorja. Med tem so se češki agrarci izjavili odločno proti taki rekonpenzaciji in so dvignili velik krik. Češka vlada je bila sicer pripravljena, podpisati pogodbo, toda jugoslovansko odposlanstvo je moralo odstopiti od pogodbe, ker je žito med tem skočilo za 2 kroni pri kilogramu in ker se je znatno povišala trošarina na sladkor, tovornina na parobrodih pa se je podražila za 400 % Češki industrijalci so zaradi tega v velikih skrbeh, ker nimajo živeža za svoje delavce.

— Jugoslovanski Lloyd v Berlinu. Berlinski listi poročajo, da se je te dni v Berlinu ustanovilo trgovsko društvo Jugoslovanski Lloyd, ki ima namen vzpostaviti čim tesnejše in močnejše ekonomsko-trgovske zveze med Jugoslavijo in Nemčijo. Društvo bo v najkrajšem času otvorilo svoja velika skladišča in podružnice v Beogradu in Zagrebu.

— Produkcija amerik. zlata in srebra. Poročila iz Amerike prinašajo statistike o ameriki produkciji zlata in srebra v pretečenem letu. Proizvodnja je padla. Zlata se je pridobilo 2,918,628 unc, katerega vrednost znaša 60 milijonov dolarjev. Primerjalna statistika kaže sledečo sliko (v milijonih dolarjev): 1. 1914 94, 1. 1915 101, 1. 1916 93, 1. 1917 83, 1. 1918 68. Produkcija zlata je v glavnem padla zaradi tega, ker so zaradi visokih delavskih mezd bile v obratu le najzdatnejše jame. — Produkcija srebra znaša 56,682,445 unc v vrednosti 63 milijonov dolarjev. Statistika iz prejšnjih let pa je: 1. 1914 72, 1. 1915 75, 1. 1916 74, 1. 1917 71, 1. 1918 67.

— Odsek za državne nabave je imel 11. t. m. svojo sejo, na kateri je bil določen za predsednika dr. Dučić, ravnatelj državnega računovodstva. Potem je odsek sklepal o količinah bencina, petroleja in drugih potrebščin, ki se morajo nabaviti za prometno in vojno ministrstvo.

— Oddaja premoženja na Češko-slovaškem. Termin za prijavo premoženja, da se odmeri oddaja premoženja na Češko-slovaškem, poteče nepreklicno dne 15. oktobra 1920. Osebe, ki posedujejo v češko-slovaški republiki od 1. marca 1919. kakršnokoli premoženje, se opozarjajo, da se jim odstotek pri oddaji premoženja poviša, ako ne vpošljejo pravočasno premoženjske prijave.

— Oddaja premoženja v Nemčiji. „Frankfurter Zeitung“ prinaša daljši članek dež. fin. predsednika v Magdeburgu dr. O. Schwarz o prisilnem posojilu v Nemčiji. V glavnem izvaja sledeče: Misel o prisilnem posojilu je sama na sebi zdrava. Ampak kakor mnoge odredbe je prišla tudi ta misel prekasno. Ob polomu leta 1918. se je držala nemška valuta še na približno eni tretjini vrednosti. Takrat ni bilo niti 13 milijard bankovcev v prometu, koncem leta 1919, pa jih je bilo že 22 milijard. Ako bi Nemčija preskrbela takrat sredstva za kritje deficita, potem oddaje premoženja ali s prisilnim posojilom, bi bila brezdvomno brez velikih težko dobila 40 milijard mark. To vsoto pa je od takrat krila z bankovci iz državne banke. V tem slučaju bi se v veliki meri izognila povišanju cen, mezd, plač in budžetnih izdatkov. Sedanja naloga prisilnega posojila, ki naj bi znašala 50 do 60 milijard, bi imela v prvi vrsti kriti ostanek proračunskega deficita in poleg tega poravnati nekatere državne dolge, posebno one pri Državni banki. Na ta način se bo gotovo potegnila velika svota bankovcev iz prometa. Proti oddaji premoženja in prisilnemu posojilu so se pojavili takoj različni pomisle-

ki. Ostanek deficita bi se primerneje kril s prihranki na izdatkih ali z davki, kakor s temi skrajnimi sredstvi. Ako bi se ne moglo doseči mednarodnega posojila, bi bilo domače prostovoljno posojilo mnogo ugodnejše. Ako je gospodarski položaj Nemčije tak, da more samo s prisilnim posojilom potegniti iz prometa 40 do 50 milijard mark, je gotovo, da bo čez leto dni zopet ista množina bankovcev v prometu. Nemška državna banka ima sedaj približno 58 milijard mark v prometu, s posojilom bi se moglo potegniti toliko papirja iz prometa, da bi bilo stanje banke polvoljno, prihodnje leto pa bi se vrnila Nemčija v isti položaj kakor je danes, razlika bi bila samo ta, da bo gospodarski položaj mnogo bolj nepovoljniji nego je sedaj.

— Povišanje železniških tarifov v Avstriji. Blagovni tarifi, ki stopijo v Avstriji v veljavo s 15. oktobrom, se bodo s 1. decembrom zopet povišali. Deficit avstrijskih državnih železnic znaša približno 1400 milijonov kron. Železniški nastavljenici zahtevajo povišanje dohodkov. Radi tega se bodo tovrstni tarifi — kakor izgleda — s 1. decembrom povišali, in sicer za prevoz živil za 20 %, za prevoz ostalega blaga za 50 %, za prevoza ostalega blaga za 50 %.

— Konkuzi v Nemčiji. Tekom vojne je število konkurzov v Nemčiji jako padlo, sedaj pa zopet raste, tako da jih je bilo v tretjem kvartalu t. l. 422 in od začetka tega leta do 30. septembra pa 869. Pred in med vojno jih je bilo: leta 1914: 7739, leta 1915: 4594, leta 1916: 2279, leta 1917: 807 in leta 1919: 1015.

Borze 11. oktobra.

Zagreb. Borza je še vedno slaba. Pojavilo se je veliko pomanjkanje denarja, posebno v Zagrebu. Zato ni pričakovati, da bi se efekti popravili. Tudi promet z devizami in valutami je rezerviran. Devize: Berlin 192 do 195, Milan 511 do 513, Pariz 830, Praga 162 do 163, Dunaj 36 do 36.10. Valute: dolarji 125 do 127, avstrijske krome 37 do 38, rublji 130, češke krome 168, funti 440 do 450, francoski franki 840, napolcondori 440 do 450, marke 200 do 202, leji 230 do 233, lire 510 do 518, turške zlate lire 470 do 490.

Efekti:

	denar blaga
Banka za Primorje	1100
Banka za trg, obrt in ind.	1870
Banka ekonomna	1530
Banka Brod na Savi	22
Jadranska banka	2490
Hrv. zemaljska banka	700
Narodna banka	225
Prva hrv. studionica	10 500
Roška puška banka	485
Selavska banka	190
Dobrovačka	480
Gubinska	250
Narodna št. ind. in trg.	90
Selit. kod. b.	110
Slavonija	1600

Beograd. Tendenca čvrsta. Devize: Berlin 49.50 do 50, Milan 130 do 131, Pariz 218, London 115 do 116, Zeneva 520 do 530, Dunaj 9.20. Valute: funti 115 do 116, franki 220 do 225, lire 132 do 134, leji 59 do 59.25, levi 40 do 41, marke 50.50 do 51, češke krome 45 do 46, dolarji 32.30 do 32.40.

Dunaj. Prosti promet: Zagreb 269 do 289, Budimpešta 95 do 105, Praga 445 do 471, novi dinarji 1075 do 1125, marke 54.50 do 55.50, leji 550 do 552, levi 400, švicarski franki 5054, dolarji 300, francoski franki 20.75, lire 12.75, funti 1030.

Efekti:

Aust. kronka rent	1005
maiska renta	1005
Ost. kronka rent	1007.50
V. avstrijsko vojno posojilo	257.75
Turška mrečka	1048
Prisilno posojilo za trg. in indust.	918
Avstrijska	700
Bankverzin	700
Bosanska zemaljska banka	700
Austro-Ogrska banka	1950
Zirvonetska banka	4800
Državno štedilno	1000
Južna železnica	1000
Alpine-Montan	1000
Prisilna slovena ind. rent.	9800

Zürich. Devize: Berlin 975, Newyork 25, London 21.88, Pariz 41.50, Milan 25.25, Praga 8.10, Beograd 20.80, Zagreb 5, Dunaj 2.25.

Berlin. uradni kurz. Dunaj, nežigovan 24.97 denar. 25.03 pismo, Deutsch-österreich 23.27 denar, 24.03 pismo, Praga 82.90 denar, 83.10 pismo.

Vremensko poročilo.

Ljubljana 5:16 na morjem

Dan	Čas opazovanja	Temperatura zraka	Temperatura vode	Temperatura tla	Veljavni	Nebo	Priljubljen
11. okt.	7. uri	7.8	12.9	12.9	mg. vzh.	oblačno	0.1
11. okt.	14. uri	7.7	9.7	9.7	sv. vzh.	"	"
11. okt.	21. uri	7.3	12.3	12.3	sv. vzh.	"	"

Srednja dnevna temperatura normalna 11.7. Vremenska napoved: Lepo sverno hladno vreme. Solnce vzhaja danes ob 5:13, zahaja ob 5:18.

Lastnik in izdajatelj
Konzorcij „Jutra“
Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

Arhitekti:
Trn Viljam, mestni graditelj, Gosposvetska cesta 10.

Avto delavnice:
Puh F., Karlovska cesta 10 in Dunajska cesta 47.

Brusarice:
Van no Vekoslav, Stari trg 2.

Čevljarji:
Brecelnik Lovro, izdel. zgor. delov, Vidovdanska cesta 1.
Erjavo: Fr., Stari trg 11a.
Erman Ivan, Valvazorjev trg 1.
Lozar Anton, izdel. zgor. delov, Dalmatinova ulica 7.
Oblak Matej, čevljar, Glinice, Ločnikarjeva ulica 93.

Drogerija, fotomanufaktura, parfumerija:
Gravčar. Selenburgova ulica 5.
Kanc A., Zidovska ulica 1.

Fotografi:
Grablitz Franjo, Miklošičeva c. 6, nasproti hotela „Union“.
Hübner Hugon izvršuje slike za legitimacije najhitreje, Valvazorjev trg 7, nasproti Križevniške cerkve.

Kavarne:
Izakar Marija, Zidovska steza 4.
Cufar Ana, Turjaški trg 6.

Kleparji:
Košar J., Črevljarska ulica 4.
Korn T., krovstvo, vodovodne instalacije, Poljanska cesta 8.

Ključničarji:
Stanovi Ivan, Selenburgova ul. 6.
Stupnik Fr. in Lotrič Val, Tržaška cesta 11.

Knjigozvesti:
Feldstein Albert, Vidovdanska c. 12.

Kolarji:
Klopčar Ludovik, Mirje 4.

Krojači:
Capuder P. ter, Vidovdanska c. 2.
Caserman A., Martinova cesta 9.
Cova Fran, Celovška cesta 23.
Gestrin Ferdn, Poljanski nasip 8.
Igljč Fr., prej v Trstu, izdelovanje oblek za gospode, dame, uniformiranje, Kolodvorska ulica 28.
Jarc Anton, Poljanska cesta 21.
Jemc Pavel, Celovška cesta 22.
Smerajc Jakob, Gradišče 5/L.
Sinkovec Fr., Florijanska ul. 24.

Krznarji:
Kassig A., uniformski predmeti, izdelovanje čepic, Zidovska ulica 7.
Rot Ludovik, modernizir. vsakovrstne kožuhovine, Gradišče

štov. 7, nasproti dramskega gledališča.

Mizarji:
Ahačič Luka, Hrenova ulica 8.
Goltes Ivan, Kolodvorska ul. 88.
Skafer Fran, Rimska cesta 16.

Modistke:
Horvat Minka, Stari trg 21.
Hribar Rozl, Rimska cesta 6.
Bötzl Marija, Zidovska ulica 8.
Novak Pavla, Križevniška ulica 9.

Puškarji:
Kaiser F. K., Selenburgova ul. 6.

Sodlarji:
Logar Ivan, Gosposvetska c. 13.
Vincec Stefan, avtotapetnik, Glinice 230.

Slikarji:
Brajer Fran, Osojna pot 3.
Bricej Fran, Selenburgova ul. 6.
Malaj Tone, ličar, Kolodvorska ulica 6. (20)
Mekinda Josip, Cesta na gorenjsko železnico 7.

Stare in drug, pleskarja, Poljanski nasip 22/L.
Stiplošek A., Rožna ul. 31. Centrala: Ljubljana; podružnica: Bled.

Sodarji:
Raplč Fr., zaloga sodov in sodarskega lesa, vsa popravila, Kolizejska ulica 18. -1
Tišler Josip, Koslerjev vrt v Siški.

Tapetniki:
Salovic Franc, Poljanska cesta 19.

Skladišča:
Balkan, d. d., Dunajska cesta 33.

Speditioje:
Balkan, d. d., Dunajska cesta 33.
Uher F. & A., Selenburgova ul. 4.

Stampilke:
Sitar Ciril, štampilje najboljšee kakovosti, Sv Petra cesta 13.

Trgovine:
Bar Franc, zaloga pisalnih strojev in potrebščin, mehanična delavnica, Cankarjevo nabr. 5.
Batfel F., velika zaloga dvokoles, šivalnih in raznih strojev, Stari trg 28.
Breznik & Fritsch, železnina, Cankarjevo nabrežje 1.
Derenda Fran, konfekcija najboljšee kakovosti, manufaktura na debelo, najnižje cene, Emonska cesta 8.
Dürfel Marija, delikatese, Mestni trg 12.
Gorac J., avtomobili, avtogaraža, avto delavnica, kolesa in vse

kolesne potrebšchine, Gosposvetska cesta 14 in Vegova ulica 8.
Jax Iv. & sin, šivalni in pisalni stroji, kolesa po najnižji ceni, Dunajska cesta 15.

Klimánek S., uniformiranje in izdelovanje civilnih oblek, Selenburgova ulica 6.

Knot & Co., kupuje laneno seme, suhe gobe in fižol, Gosposvetska cesta 8.

Maček J., največja zaloga moških in deških oblek, Aleksandrova cesta 3.

Medica & Co., manufakt, Sodna ulica 7.

Mikuš L., izdelovanje dežnikov, Mestni trg 15. (30)

Oblat Aleksander, zaloga čevljev vsake vrste, Sv. Petra c. 28.

Ponikvar Stanislav, zaloga kirurških predmetov, Sv. Petra cesta 33.

Rasberner A., gramofoni in godbeni avtomati, vsa popravila ceno, Sodna ulica 5.

Rogelj M., manufakt, Sv. Petra cesta 38.

Sandrin J., zaloga usnja, podplatov itd. na debelo, Mestni trg 6. (20)

Sever Andrej, trgovina z usnjem, Prešernova ulica 9.

Stancer Hinka, špecerijsko blago, Dunajska cesta 16.

Stopar J., manufaktura, Dunajska cesta 5.

Skrbec Marija, prodaja lesene robe in popravila, Tržaška c. 5.

Schrauer Antonija, trgovina s čevlji, Gradišče 10.

The Rex Co., pisalni stroji, Gradišče 10.

Uranus-Papirica, cigaretni papir in stročnice, Mestni trg 11.

Verhajs A., elektrotehnični predmeti, Linhartova ulica 4.

Uravji:
Ravnihar Ivan, Sv. Petra cesta 44.

Zlatarji:
Delic Kajo priporoča svojo delavnico za popravila in nova dela, Hilserjeva ul. 4. (20)
Kočak Milan, Cankarjevo nabr. 31.

Razno:
Obl. konc. Zavod za pokončarstvo, pogon, miši in mrčesa, Kolodvorska ulica 39.

„Svetla“, elektrotehn. podjetje, centrala Ljubljana, Mestni trg 25. 4

Pisalni stroji Remington se dobijo pri A. K. Kregar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 21-23. Zahtevajte ponudbo. 205 2

Stenice, ščurki

in vsa golazen mora poginuti, ako porabljate mojs prečiščena sredstva kot: za ščurke K 20, za stenice K 12, prašek za miši in obliki in perila K 10, in K 20, prašek proti mrčesom K 10, in K 20 - mazilo proti ubem pri ljudeh K 5 - in K 10 - id. Poltija po povzetju zavod za eksport M. Jankov, Petrinjska ulica 3. Zagreb br. 33. 204 1

Amerikansko strojno olje

Olje, lahko, za vretena; olje za transmisije; olje, strojno za poljedelske stroje; olje, strojno za težke stroje; olje za avtomobile, lahko; olje, izredno teško; olje za cilindre; olje proti prahu. 57 104-13

Glavna zaloga: Medič, Rakovec & Zankl, d. z. o. z. prej A. Zankl novi sinovi.

haložana

Kdor si želi nabaviti pristnega in znanega haložana naj se blagoviti poslužiti tvrdke: Prva haloška trgovina z vinom Ante Korenjak in drug pri Sveti Barbari v Halozah. 56 1

Drva

trda in mehka metrika in na kratko razsekana v vsaki množini dostavlja tudi na dom

Lavrenčič & Co. Ljubljana, Dunajska c. 47 (prej Tauzher). 274 2

Razširjajte in naročajte dnevnik „Jutro“!

Na hrano in stanovanje se sprejme dijak začetnik. Imeti mora lastno posteljo in perilo. Naslov v upravi „Jutra“. 295 2-1

Med, suhe gobe in fižol kupuje po najvišjih dnevnih cenah družba „SAD“, trgovina in industrija z deželimi in gozdnimi pridelki, Ljubljana, Beethovnova ulica. 261 Prosi se za ponudbo. 6-5

F. Oražem & Jančar pleskarja Ljubljana, Breg št. 6 se priporočata slavnemu občinstvu za vsa pleskarska dela. 228 10-8

Pšenico, ječam, zob, pasulj, kukuruz, mast, slaninu in sve ostale zemelj. proizvode te

prženi ječam (sladnu kavu) nudi izvoznika i uvoznika trgovina 267 10-5
Milan P. Jovanović, Mitrovica, Srem.

Družba JADRAN Dunajska cesta št. 9 kupuje 234 10-9
orehe letošnjega pridelka v vsaki množini, le zdravo, lepo, dobro sušeno blago, kolodvor Ljubljana ali v skladišče Jadrana dostavljeno, po solidnih cenah, vroče se dopolnjejo za polnitev.

Odvetnik in kazenski zagovornik
DR. DINKO PUC
naznanja, da je otvoril svojo pisarno v Ljubljani, Telefona 523. Beethovnova ulica št. 15. Telefona 523. 276 2-2

Charles Princ Ljubljana
Manufaktura 196 13-9
Zaloga: Turjaški trg 1.
Pisarna: Zidovska ulica 1/I.

se je povrnil in ordinira za 290
Dr. Bleiweis notranje, vr tne in nosne bolezni
Kongresni trg 15 od 3.-5. pop.

Priporočamo 291 2-1
Kolinsko cikorijo

Zidno opeko (cigla), zarezani strešnik zakrivač (dvostruki utorni crep) 167 6-6
nudi takoj dobavno v poljubni množini del. dr.
Združene opekarne, Ljubljana
(prej Vidic-Knez). Na željo se pošlje takoj popis in poudba.

Nepremočljivi dežni plašči iz pristnega angleškega Waterproof cloth se dobe pri tvrdki 165 8-8
A. & E. Skabernè Ljubljana, Mestni trg št. 10.

„JADRAN“ d. z. o. z. 21 104-15
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9 ima v skladišču in oddaja po najnižjih cenah:
Pšenično moko, pšenico, koruzo, oves, koruzo za krmo, pšenične otrobe, prosono kašo, ješprenj, sladkor, češki, v kockah, ameriškanski, Java kristal beli, kavo, najfinejše namizno jedilno olje, testenine, sir, riž, Ceylon-čaj, poper v zrnju, sol, vžigalice, milo in petrolej, belo čiščen, sukneno in manufakturno perilno blago, čevlje, moške, ženske in deške, ročno delo, trpežno, v vseh številkah.

BALKAN de'niška družba za mednarodne Transporte. 70 8
Brzojavni naslov: Balkansped.
Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.
Spedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zacarinjenja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s patent. pohištvenimi vozovi na vse strani
Prvo ljubljansko javno skladišče, spojeno s ticom južne železnice.
Največje domače spedijsko podjetje v Jugoslaviji.